

NEW YORK TIMES -BESTSELLER

"Huikean nerokas ja viihdyttävä"

THE WASHINGTON POST

VÄLÄHDYS PIMEÄSSÄ

Tammi

STACY WILLINGHAM

Stacy Willingham

VÄLÄHDYS
PIMEÄSSÄ

SUOMENTANUT EINARI AALTONEN

TAMMI
HELSINKI

Taike on tukenut tämän teoksen suomentamista.

Englanninkielinen alkuteos *A Flicker in the Dark* ilmestyi 2021 Yhdysvalloissa.

Copyright © 2021 by Stacy Willingham

First published in the United States by Minotaur Books, an imprint of St. Martin's Publishing Group.

By arrangement with Writers House, New York and Ia Atterholm Agency, Sweden

Suomenkielinen laitos © Tammi ja Einari Aaltonen 2024

TAMMI ON OSA WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖTÄ

PAINETTU EU:SSA

ISBN 978-952-04-6182-9

*Vanhemmilleni Kevinille ja Suelle.
Kiitos kaikesta.*

*Joka taistelee hirviötä vastaan, katsokoon, ettei hän itse muutu
hirviöksi. Ja kun katsot kauan pimeyteen, katselee myös pimeys sinuun.*

– FRIEDRICH NIETZSCHE

(SUOM. JARI TAMMI)

PROLOGI

LUULIN TIETÄVÄNI, mitä hirviöt ovat.

Pikkutyttönä pidin niitä selittämättöminä varjoina, jotka väijyvät henkareissa roikkuvien vaatteiden takana, sängyn alla, metsässä. Ne olivat painostava läsnäolo takanani, ne jotka hivuttautuivat lähemmäksi, kun kävelin koulusta kotiin laskevan auringon leimussa. En tiennyt, kuinka kuvailla tunnetta, mutta jotenkin minä vain tiesin niiden olevan lähettyvillä. Tunsin sen sisuksissani, vaaran, samaan tapaan kuin ihoa kihelmöi hetkeä ennen kuin käsi painuu pahaa-aavistamattomalle olkapäälle, sillä hetkellä kun tajuaa, että mieltä kaihertaneen tunteen aiheuttaja on pusikosta suoraan takaraivoon porautuva katse.

Mutta kun kääntyy ympäri, vaanija on tiessään.

Muistan, miltä epätasainen kamara tuntui, kun se väänsi hentoja nilkkojani kävellessäni yhä ripeämmin askelin kotiin johtavalla soratiellä, samalla kun etäännyvän koulubussin pakokaasut kohosivat takanani. Metsän varjot tanssivat oksien lomasta tihkuvassa auringonvalossa, oma varjoni näytti loikkaan valmistautuvalta eläimeltä.

Vedin syvään henkeä ja laskin kymmeneen. Suljin silmät ja irvistin.

Sitten pyrähdin juoksuun.

Juoksin joka päivä syrjäisellä tiellä kohti kaukaisuudessa siintävää kotia, joka näytti hivuttautuvan yhä kauemmas ja kauemmas

sen sijaan että se olisi tullut lähemmäksi. Lenkkitosut lennättivät ilmaan ruohotukkoja, pikkukiviä ja pölyä paetessani ... jotakin, mikä lymysi piilossa, valppaana. Ja odotti. Odotti minua. Kompassu-
tuin kengännauhoihin, hoipuvin ulkoportaata ylös ja syöksyin isäni ojentamien käsivarsien lämpöön samalla kun hän hönki korvaani, kuiskasi: *Ei hätää, ei hätää*. Hän tarrasi minua hiuksista ja ilma kirveli keuhkoissa. Sydän takoi rinnassa ja mieleen nousi sana: *turvassa*.

Tai niin minä luulin.

Pelkäämään oppimisen pitäisi olla hidasta – vähittäistä kehitystä joulupukin aristelusta sängyn alla lymyvän mörön kavah-
tamiseen. Lapsenvahdin näyttämästä alaikäisiltä kielletystä elokuvasta säikähtämisestä siihen, että pelästyy iltahämärissä jalkakäytävän vierellä matelevaa autoa, jossa mies tummat lasit silmillään tuijottaa hetkisen liian pitkään. Näkökentän laidalla auto lipuu lähemmäksi, syke kohoaa ja alkaa tuntua kaulassa ja silmien takana. Se on oppimisprosessi, pelko karttuu vähitellen uhka kerrallaan, ja jokainen uusi kokemus on edellistä todentun-
tuisempi ja vaarallisempi.

Minun kohdallani oli toisin. Minä sain tuta pelon rajusti, murrosikäistä minääni ruhjovalla voimalla. Se iski niin kovaa, että hengittäminen teki kipeää. Ja sillä hetkellä, pelon vyöryessä minuun, tajusin, että hirviöt eivät piileskele metsässä, ne eivät ole varjoja puiden lomassa tai näkymättömiä hahmoja pimeissä nurkissa.

Ei, todelliset hirviöt liikkuvat näkyvillä.

Olin kaksitoistavuotias, kun varjot alkoivat saada hahmon, kun kasvot alkoivat piirtyä näkyviin. Silloin varjot lakkasivat olemasta häilyviä ja ne alkoivat saada selkeän muodon. Niistä tuli todellisempia. Silloin minulle alkoi valjeta, että hirviöt elävät keskuudessamme.

Ja erästä tiettyä hirviötä opin pelkäämään eniten.

TOUKOKUU 2019

1

KURKKUA KUTISEE.

Ensi alkuun vain vähän. Sulan kärki hipoo ruokatorven sisäpintaa ylhäältä alaspäin. Ujutan kieltä kurkkuun ja yritän raapia kutinaa.

Se ei onnistu.

Toivottavasti en ole tulossa kipeäksi. Olenko ollut viime aikoina jonkun sairastelevan seurassa? Jonkun, jolla on flunssa? Sitä ei voi tietää varmasti. Olen joka päivä ihmisten seurassa. Kukaan ei ole näyttänyt sairaalta, mutta flunssa saattaa tarttua jo ennen kuin se alkaa oireilla.

Yritän raapia kutinaa uudestaan.

Ehkä minulla on allergiaoireita. Tuoksukin siitepölyä on ilmassa enemmän kuin normaalisti. Itse asiassa runsaasti. Siitepölytilannesovelluksen mukaan nyt ollaan kymmenportaisella asteikolla tasolla kahdeksan. Sovelluksen nuoli hehkuu punaisena.

Kurkotan käteeni vesilasin ja siemaisen. Huljutan vettä suussa ennen kuin nielaisen.

Sekään ei auta. Selvitän kurkkua.

”Niin?”

Kohotan katseen edessäni olevaan potilaaseen, joka kököttää muhkeassa nojatuolissani jäykkänä kuin lankku. Hän puristaa käsiä sylissänsä, hänen sormensa ovat kaidat, ja kiiltävät viiltojäljet erottuvat selvästi muutoin täydellisen sileässä ihosta. Huomaan

hänen ranteessaan korun, jolla hän yrittää peittää rujonnäköistä, rosoreunaista ja punoittavaa arpea. Korussa on puuhelmiä ja hopeinen ristiriipus kuin rukousnauhassa.

Katson tyttöä, tarkastelen hänen ilmettään ja hänen silmiään. Ei kyyneliä, mutta olemme vasta aloittelemassa.

”Anteeksi”, sanon ja vilkaisen muistiinpanoja sylissäni. ”Lacey. Kurkkuani vain vähän kutisee. Ole hyvä ja jatka.”

”Ahaa”, hän sanoo. ”Okei. No, siis, kuten olin sanomassa... Vä-lillä minä raivostun. Enkä oikein tiedä miksi. Viha tuntuu paisuvan paisumistaan, ja sitten, ennen kuin huomaankaan, minun pitää –”

Hän katsoo kyynärvarsiaan ja heiluttaa käsiään. Pieniä viiltoja on joka puolella, ja ne ovat kuin läpikuultavia säikeitä ihopoi-muissa sormien välissä.

”Saan siitä helpotusta”, hän sanoo. ”Se auttaa minua rauhoit-tumaan.”

Nyökkään ja yritän olla piittaamatta kutinasta kurkussa. Se pahenee. Ehkä se johtuu pölystä, totean mielessäni – täällä on nuhujuista. Vilkaisen ikkunalautaa, kirjajhyllyä ja seinällä roikkuvia kehystettyjä diplomeja, joita kaikkia peittää ohut ja harmaa, auringonvalossa kimmeltävä kerros.

Chloe, keskity.

Käännyn tytön puoleen.

”Mistähän se mahtaa johtua?”

”Juurihan minä sanoin. En tiedä.”

”Jos sinun pitäisi arvata.”

Hän huokaisee, vilkaisee sivuun ja tuijottaa eteensä. Hän välttää katsekontaktia. Pian kyyneleet alkavat valua.

”Niin, kai se liittyy jotenkin isääni”, hän sanoo alahuuli hieman vapisten. Hän sipaisee vaaleita hiuksia sivuun otsaltaan. ”Koska hän lähti ja muuta.”

”Milloin isäsi lähti?”

”Kaksi vuotta sitten”, hän vastaa. Ja samalla hetkellä silmäkul-masta vierähtää kyynel pisamaiselle poskelle. Hän pyyhkii sen

ärtyneesti. ”Hän ei edes hyvästellyt. Hän ei saatana kertonut mitään syytä lähtöönsä. Häipyi vain.”

Nyökkään ja raapustan muutaman huomion vihkooni.

”Voisiko olettaa, että olet edelleen vihainen isällesi siksi, että hän lähti sillä tavalla?”

Hänen huulensa vapisee taas.

”Ja koska hän ei hyvästellyt, et saanut mahdollisuutta kertoa hänellä, miltä sinusta tuntui, kun hän teki niin kuin teki.”

Hän nyökkää kirjahyllyn kulmalle ja välttelee edelleen katsettani.

”Joo”, hän sanoo. ”Niin se varmaan on.”

”Oletko vihainen jollekulle muulle?”

”Varmaan äidille. En oikein tiedä miksi. Kai minä ajattelin, että hän ajoi isän pois.”

”Okei”, sanon. ”Onko vielä joku muu, jolle olet vihainen?”

Hän pysyy vaiti ja raapii kynnellä iholaikkua.

”Itselleni”, hän kuiskaa lopulta vaivautumatta pyyhkimään silmiin pakkautuvia kyyneliä. ”Sen takia, etten ollut tarpeeksi hyvä. Etten saanut isää pysymään luonani.”

”Sinulla on lupa olla vihainen”, sanon. ”Me kaikki vihoittelemme välillä. Ja nyt kun olet saanut sanottua, miksi olet vihainen, voimme yhdessä pohtia, kuinka voisimme parantaa oloasi. Voimme pohtia, kuinka voisit käsitellä vihantunteitasi ilman, että vahingoitat itseäsi. Kuulostaako se sinusta hyvältä suunnitelmalta?”

”Se on niin helvetin typerää”, hän mumisee.

”Mikä niin?”

”Kaikki. Isä, tämä. Täällä oleminen.”

”Lacey, mikä täällä olemisessa on typerää?”

”Eihän *minun* pitäisi olla täällä.”

Nyt hän huutaa. Nojaudun rennosti taaksepäin ja liitän sormeni yhteen. Annan hänen pauhata.

”Joo, olen vihainen”, hän sanoo. ”Mitä siitä? Isä saatana jätti minut. Hän jätti minut. Tiedätkö, miltä se tuntuu? Tiedätkö, miltä

tuntuu olla isätön lapsi? Käydä koulua, kun kaikki tuijottavat? Kun kaikki puhuvat selän takana?”

”Itse asiassa tiedän”, sanon. ”Tiedän, millaista se on. Se ei ole mukavaa.”

Hän vaikenee jälleen, ja kädet vapisevat hänen sylissään samalla kun hän hieroo peukalolla ja etusormella rannekorunsa ristiä. Sormet liikkuvat edestakaisin.

”Lähtikö sinunkin isäsi?”

”Tavallaan.”

”Minkä ikäinen olit?”

”Kahdentoista”, vastaan.

Hän nyökkää. ”Minä olen viisitoistavuotias.”

”Veljeni oli silloin viidentoista.”

”Eli sinä ymmärrät?”

Tällä kertaa nyökkään ja hymyilen. Luottamuksen luominen on vaikeinta.

”Kyllä vain”, vastaan ja kumarrun eteenpäin hänen kiinnittäessään itkuisen katseensa minuun. ”Ymmärrän täysin.”

2

MINUN ALALLANI viljellään kliseitä – tiedän sen. Mutta kliseille on syynsä.

Ne nimittäin pitävät paikkansa.

Itseen partaterällä viiltelevällä työllä on luultavasti riittämättömyyden tunteita. Hänellä on tarve kokea fyysistä kipua. Se auttaa häntä tukahduttamaan sisintä korventavan emotionaalisen tuskan. Vihanhallintaongelmien kanssa kamppailevalla kahdeksantoistavuotiaalla pojalla on varmasti kivulloiset suhteet vanhempiin, hän tuntee itsensä hylätyksi ja hänellä on tarve osoittaa olevansa olemassa. Hänellä on tarve vaikuttaa vahvalta, vaikka hän on särkymässä sisältä. Kun kaksikymmentävuotias collegeopiskelija juo itsensä humalaan, retkahtaa jokaiseen poikaan, joka tarjoaa hänelle kahden dollarin vodka-tonicin ja potee aamulla morkkista, hän kärsii varmasti huonosta itsetunnosta ja janoaa huomiota, koska kotona hänen on täytynyt taistella saadakseen sitä. Todellinen minä on jotakin aivan muuta kuin minä, jollaisena hän yrittää esiintyä kelvatakseen muille.

Isäongelmia. Ainoan lapsen syndrooma. Avioerolapsi.

Ne ovat kliseitä mutta myös totta. Ja voin aivan hyvin myöntää sen, koska myös minä olen klisee.

Vilkaisen älykelloani, jonka näytöllä vilkkuu tallenne tämän päivän istunnosta: 1:01:52. Napautan tekstiä *Lähetä iPhoneen* ja katson, kuinka pieni ajastin muuttuu harmaasta vihreäksi tiedoston siirtyessä puhelimelleni ja synkronoituessa kannettavalleni.

Teknologiaa. Muistan, kuinka jokainen lapsena kohtaamani lääkäri tarttui potilaskansioon ja selasi sen sivuja samalla kun minä istuin kuluneessa mekanismituolissa, aina melkein samantyyppisessä, ja silmäilin asiakirjakaappeja, jotka olivat täynnä muiden potilaiden ongelmia. Täynnä minun kaltaisiani ihmisiä. Jostakin syystä se helpotti yksinäisyyttäni ja sai minut tuntemaan itseni normaalimmaksi. Nelilaatikkoiset lukittavat lipastot edustivat mahdollisuutta, että jonakin päivänä pystyisin ilmaisemaan tuskani – pukemaan sen sanoiksi, huutamaan siitä, itkemään sitä – ja sitten kun ajastimen kuusikymmentä minuuttia tuli täyteen, kansion saattoi vain heilauttaa kiinni, sujauttaa laatikkoon ja unohtaa seuraavaan kertaan saakka.

Kello näytti viittä eli oli aika sulkea vastaanotto.

Katson tietokoneen näyttöä, rypästä ikoneja, joiksi potilaani olivat pelkistyneet. Oikeasti vastaanottoa ei voi sulkea. Potilaani kyllä löytävät minut – sähköpostin ja sosiaalisen median kautta – tai ainakin löysivät siihen saakka kun annoin lopulta periksi ja poistin tilini kyllästyttäneeni seulomaan saamiani hätääntyneitä viestejä. Olen aina tavoitettavissa, aina valmiina, olen ympäri vuorokauden auki oleva kauppa, jonka *Avoinna*-neonkylty särisee pimeässä, sammumaisillaan.

Tallenneilmoitus ilmestyy näytölle, joten klikkaan sitä ja nimeän tiedoston – *Lacey Deckler, 1. istunto* – ennen kuin kohotan katseen tietokoneesta ja jään tuijottamaan pölyistä ikkunalautaa: laskevan auringon hehkussa huoneen likaisuus pistää silmään entistä pahemmin. Selvitän taas kurkkuaani ja yskin pari kertaa. Kurkotan, tartun puiseen nuppiin, vedän auki työpöydän alimman laatikon ja pengon henkilökohtaista lääkevarastoani. Katson pilleripurkkeja, joita on tuiki tavallisesta ibuprofeenista vaikeammin lausuttaviin reseptilääkkeisiin: alpratsolaamia, klooridiatseproksidia, diatsepamia. Työnnän ne sivuun ja tartun C-vitamiinipakkaukseen, sitten pudotan poretabletin vesilasilliseen ja sekoitan nestettä sormella.

Juon pari kulausta ja alan kirjoittaa sähköpostiviestiä.

Hei Shannon,

Mukavaa perjantaita! Minulla oli juuri onnistunut istunto Lacey Decklerin kanssa – kiitos, kun lähetit hänet. Haluaisin tarkistaa lääkityksen. Huomaan, ettet ole määrännyt hänelle mitään. Tämänpäiväisen istunnon perusteella luulen, että hänelle voisi olla hyötyä Prozacista pieninä annoksena – ajatuksia? Huolia?

Chloe

Painan *Lähetä*, painaudun tuolin selkänöjaa vasten ja juon loput mandariininmakuisesta porejuomasta. Lasin pohjalle kerrostunut C-vitamiiniliete huljahtaa kurkkuun kuin liima, hitaasti ja paakuisena, se tarttuu hampaisiin ja kieleen oranssina tahmana. Pari minuuttia myöhemmin saan vastauksen.

Eipä kestä! Sopii minulle. Tule toki käymään.

PS Mennäänkö lähiaikoina lasillisille? Minun pitää kuulla lisää lähestyvistä MERKKIPÄIVÄSTÄ!

Shannon Tack, MD

Tartun työpuhelimeeni ja hoidan Lacey'n lääkemääräyksen samassa CVS-apteekissa, jossa itse asioin – kätevää – ja päädyn saman tien vastaajaan. Jätän viestin.

”Hei, niin, tässä on tohtori Chloe Davis – *C-h-l-o-e D-a-v-i-s* – soitan määrätäkseni lääkettä henkilölle nimellä Lacey Deckler – *L-a-c-e-y D-e-c-k-l-e-r* – syntymäaika 16. tammikuuta 2004. Pyydän aloittamaan lääkityksen kymmenen milligramman päivittäisellä annoksella Prozacilla, kahdeksan viikon resepti. Ei reseptin automaattista uusintaa. Kiitos.”

Vaikenen hetkeksi ja naputan sormellani pöytää.

”Haluaisin lisäksi jatkaa toisen potilaani reseptiä. Hän on Daniel Briggs – *D-a-n-i-e-l B-r-i-g-g-s* – syntymäaika 2. toukokuuta 1982. Xanaxia, neljän milligramman päiväannos. Olen siis

tohtori Chloe Davis. Puhelinnumeroni on 555-212-4524. Suuret kiitokset.”

Katkaisen yhteyden ja jään tuijottamaan mykistynyttä puhelinta. Katseeni hakeutuu taas ikkunaan. Laskeva aurinko silaa työhuoneen mahonkipinnat oranssilla, joka muistuttaa lasin pohjaan juuttunutta mandariinilietettä. Vilkaisen kelloa – puoli kahdeksan – ja sammutan kannettavan. Sitten hätkähdän, koska puhelimeni näyttö välähtää. Vilkaisen sitä – vastaanotto on nyt suljettu, ja on perjantai. Pakkaan tavaroitani enkä piittaa soivasta puhelimesta, kunnes tajuan, että ehkä apteekista halutaan kysyä tarkennusta äsken määräämiini lääkkeisiin. Annan puhelimen hälyttää vielä kerran ennen kuin vastaan.

”Tohtori Davis”, sanon.

”Chloe Davis?”

”Tohtori Chloe Davis”, korjaan. ”Puhelimessa. Kuinka voin olla avuksi?”

”Huh, teidät on vaikea saada kiinni.”

Ääni kuuluu miehelle, ja se naurahtaa tuskastuneesti, aivan kuin olisin jotenkin ärsyttänyt häntä.

”Anteeksi, oletteko te potilas?”

”En ole potilas”, ääni sanoo, ”mutta olen yrittänyt koko päivän tavoittaa teidät. *Koko* päivän. Vastaanottovirkailijanne ei suostunut yhdistämään teille, joten päätin yrittää virka-ajan jälkeen, päätin katsoa, onnistuisinko jättämään viestin vastaajaanne. En odottanut, että vastaisitte itse.”

Rypistän otsaani.

”Niin, olen vastaanotollani. Täällä ollessani en vastaa henkilökohtaisiin puheluihin. Melissa yhdistää vain potilaiden puhelut –” Keskeytän häkeltyneenä, koska selitän tekemisiäni ja vastaanottoni toimintaa ventovieraalle ihmiselle. Korotan ääntäni. ”Voitteko kertoa, miksi soitate? Kuka olette?”

”Nimeni on Aaron Jansen”, mies vastaa. ”Olen *The New York Timesin* toimittaja.”

Hengitykseni salpautuu. Yskin, tosin se kuulostaa lähinnä kakomiselta.

”Oletteko kunnossa?” mies kysyy.

”Olen”, vastaan. ”Kurkku on vain vähän vaivannut. Anteeksi – ai *The New York Timesista*?”

Tuskaannun heti kun kysymys on lipsahtanut ilmoille. Tiedän, miksi mies soittaa minulle. Suoraan sanottuna, olin odottanut soittoa. Olin odottanut jotakin. Ehkä en yhteydenottoa *The Timesista* mutta jotakin kuitenkin.

”Niin”, mies epäröi. ”Sanomalehdestä.”

”Aivan, tiedän kyllä.”

”Kirjoitan artikkelia isästänne ja haluaisin jututtaa teitä rauhassa. Voisimmeko käydä kahvilla?”

”Olen pahoillani”, sanon, keskeytän hänet. *Helvetin helvetti*. Miksi minä pyytelen anteeksi? Hengitän syvään ja yritän uudettaan. ”Minulla ei ole mitään sanottavaa.”

”Chloe”, mies sanoo.

”Tohtori Davis.”

”*Tohtori Davis*”, hän toistaa ja huoahtaa. ”Vuospäivä lähestyy. Tapahtuneesta tulee pian kuluneeksi kaksikymmentä vuotta. Varmaan tiedättekin sen.”

”Totta kai minä tiedän sen”, tokaisen. ”On kulunut kaksikymmentä vuotta eikä mikään ole muuttunut. Tytöt ovat edelleen kuolleita ja isäni on yhä vankilassa. Miksi olette kiinnostunut tapauksesta?”

Aaron on vaiti linjan toisessa päässä. Tajuan jo antaneeni hänelle liikaa. Olen yllyttänyt toimittajan sairasta vimmaa, joka saa lisäpuhtia päästessään repimään auki jo parantumassa olleita haavoja. Olen ruokkinut sitä sen verran, että hän maistaa metallisen maun suussaan ja janoaa lisää. Hän on hai, joka hakeutuu veteen valuneen veren ääreen.

”Mutta te olette muuttuneet”, toimittaja sanoo. ”Te ja veljenne. Suuri yleisö haluaisi tietää, kuinka voitte – kuinka te pärjätte.”

Muljautan silmiäni.

”Ja isänne”, toimittaja jatkaa. ”Ehkä hänkin on muuttunut. Oletteko puhunut hänen kanssaan?”

”Minulla ei ole mitään sanottavaa isälleni”, ilmoitan. ”Ei liioin teille. Pyydän, ettette enää soita tähän numeroon.”

Katkaisen yhteyden, runttaan kuulokkeen paikoilleen rajummin kuin oli tarkoitus. Lasken katseen ja huomaan, että sormeni vapisevat. Sipaisen hiukset korvan taa saadakseni sormille jotain tekemistä, sitten vilkaisen ikkunaan ja näen, että taivas on tummenemassa syvän siniseksi; aurinko on taivaanrannassa roikkuva kupla, joka on valmis puhkeamaan.

Sen jälkeen käännyn työpöytään päin, tartun laukkuun, työnän tuolia taaksepäin ja nousen. Vilkaissin työpöydän lamppua, hengitän hitaasti ulos ennen kuin sammutan sen ja astun tutisevan askeleen pimeyteen.

TODELLISET HIRVIÖT PIILESKELEVÄT PÄIVÄNVALOSSA.

Ovelasti ruuvia kiristävä menestystrilleri sarjamurhaajan tyttärestä, joka yrittää rakentaa elämänsä uudelleen. Varjot eivät kuitenkaan jätä häntä rauhaan.

”Upeasti kirjoitettu, koukuttava ja äärimmäisen karmaiseva”

AUGUSTA CHRONICLE

”Psykologista jännitystä parhaimmillaan”

LIBRARY JOURNAL

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-6182-9